

Lectura de textos filosòfics

Codi: 100293

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	FB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Oriol Farrés Juste

Correu electrònic: Oriol.Farres@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Oriol Farrés Juste

Prerequisits

Assignatura obligatòria de primer curs del grau de Filosofia, per tant no hi ha cap prerequisit.

Objectius

L'objectiu general és familiaritzar els alumnes de primer amb els *textos filosòfics* d'àmbit universitari. **L'objectiu específic** és la comprensió, anàlisi, contextualització i crítica de textos filosòfics cabdals de la història de la filosofia. En aquest cas, es tracta de llegir i comentar un conjunt d'obres filosòfiques que constitueixen un moment de ruptura en la tradició filosòfica, detectar les problemàtiques subjacents, incorporar metodologies de comentari de textos, assimilar i emprar correctament la terminologia filosòfica, considerar els elements d'estil i escriptura filosòfica i, en definitiva, treballar els conceptes filosòfics a partir de la lectura directa de textos d'autor. **L'objectiu últim**, doncs, és proveir l'alumne/a d'eines filosòfiques que li permetin un pensament autònom que obri portes al desenvolupament de noves perspectives crítiques de l'actualitat filosòfica. I fer-ho a través de la lectura, anàlisi i reflexió crítica d'una sèrie de textos fonamentals de la història de la filosofia.

A final de curs, l'alumne/a ha de poder:

1. Copsar l'especificitat d'una lectura filosòfica.
2. Adquirir l'habilitat d'anàlisi de la terminologia filosòfica.
3. Desenvolupar un pensament crític actual des de les idees rigoroses que l'han d'acompanyar.
4. Saber argumentar raonadament una crítica filosòfica autònoma.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el rigor filosòfic en un text escrit seguint els estàndards internacionals de qualitat.
2. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats
3. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
4. Comunicar oralment i per escrit, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements filosòfics adquirits
5. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
6. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
7. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
8. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
9. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
10. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
11. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics
12. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
13. Llegir comprensivament textos filosòfics bàsics.
14. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
15. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
16. Reconstruir la posició d'un autor propi de la filosofia de manera clara i precisa.
17. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
18. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
19. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
20. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
21. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
22. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics analitzats

Continguts

Lectura de textos filosòfics és una assignatura que, mitjançant la lectura d'una sèrie de textos filosòfics, ensenya a l'alumne de primer curs a treballar críticament alguns dels temes específics del saber filosòfic. Per tant, l'eix vertebrador del curs són els textos de referència. Enguany, treballarem els següents textos:

Plató (1986). *Gòrgias*. Barcelona: Bernat Metge.

Kant, I. (1996). *Prolegòmens a tota metafísica futura que pugui persentar-se com a ciència*. Barcelona: Edicions 62.

Nietzsche, F. (2011). *El naixement de la tragèdia*. Martorell: adesiara editorial.

Wittgenstein, L. (2001). "Conferència sobre ètica", *Comprendre: Revista catalana de filosofia*, 3 (2).

Metodologia

La metodologia de l'assignatura es basarà en l'aprenentatge actiu i participatiu a través de la lectura i comentari guiat de fragments de textos escollits. Per fer-ho, es duran a terme, d'una banda, classes teòriques per estructurar i contextualitzar els temes estudiats i, de l'altra, classes participatives per posar en comú els continguts proposats.

* al campus virtual es proporcionaran els detalls, materials i dates de les diverses activitats proposades al llarg del curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	44	1,76	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 22
Tipus: Supervisades			
Comentaris i debats guiats	10	0,4	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22
Seguiment de l'Exposició oral	5	0,2	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22
Seguiment del Treball escrit	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22
Tipus: Autònomes			
Lectura i comentari de textos	25	1	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 22
Treball de conceptes i terminologia	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de quatre ítems:

Les proves escrites (x2): Dues activitats de síntesi al llarg del curs, que consistiran en un qüestionari (50%) i un comentari de text (50%), una a mitjans de curs i l'altra a finals de curs.

Les exposicions orals: Identificació, anàlisi i aprofundiment per grups d'una temàtica concreta en l'obra de l'autor treballat. S'avaluarà el guió presentat i la realització de l'exposició a classe.

El treball escrit: Una ressenya de dues pàgines sobre una de les obres treballades.

Molt important: L'assistència i participació a classe serà condició necessària per a ser avaluat.

Nota final: cal presentar-se a totes les proves per ser avaluat. La nota final serà el resultat de la suma de totes les proves. S'aprovarà el curs a partir del 5 sobre 10.

Recuperacions: es poden presentar aquells/es alumnes que no hagin superat algunes de les quatre proves, realitzades o lliurades en el termini establert. Només per causa major (justificada formalment) es podran presentar a la recuperació aquells alumnes que no s'hagin presentat en o lliurat algunes de les proves d'avaluació. En aquest cas, la nota mitjana ha de ser superior a 3. En tots els casos, l'alumne serà avaluat dels continguts amb un no superat.

Recordeu: en el cas que un/a alumne/a no hagi pogut avaluar-se en almenys un 30 % de les proves d'aquesta assignatura, en el seu expedient constarà un NO AVALUABLE.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició per grups	25%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22
Prova escrita 1	25%	3	0,12	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22
Prova escrita 2	25%	3	0,12	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22
Treball	25%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22

Bibliografia

Textos avaluable

Plató (1986). *Gòrgias*. Barcelona: Bernat Metge.

Kant, Immanuel (1996). *Polegòmens a tota metafísica futura que pugui presentar-se coma ciència*. Barcelona: Edicions 62.

Nietzsche, Friedrich (2011). *El naixement de la tragèdia*. Martorell: adesiara editorial.

Nietzsche, Friedrich (2011). *Sobre veritat i mentida en sentit extramoral*. Girona: Ela Geminada.

Wittgenstein, Ludwig (1989). *Conferència sobre ètica*. Barcelona: Paidós.

Bibliografia sobre els mètodes de lectura de textos filosòfics:

Olivier Abiteboul, *Comprendre les textes philosophiques*, París, L'Harmattan, 2008

Jacqueline Russ, *Les méthodes en philosophie*, París, Armand Colin, 2008

Philippe Choulet, Dominique Folscheid, Jean-Jacques Wunenburger, *Méthodologie philosophique*, París, PUF, 2003

Clare Saunders, David Mossley, George McDonald Ross, Daniele Lamb, *Doing Philosophy. A Practical Guide for Philosophers*, Continuum, 2008

Samuel Guttenplan, Jenifer Hornsby, Christopher Janaway, *Reading Philosophy. Selected Texts with a Method for Begginers*, Wiley Blackwell, 2002

Bibliografia complementària

Manuels de consulta

Bréhier, Émile, (1928) *Historia de la filosofía y laciencia*; Madrid: Tecnos, 1998.

Châtelet, François, (1972) *La philosophie et l'histoire*, 8 Vol.V. Paris: Hachette, 2000.

Copleston, Frederick., (2001) *Manual de filosofía*, 9 vol. Barcelona: Ariel, 2011.

Geymonat, Ludovico, (1998) *Historia de la filosofía y de la ciencia*.Barcelona: Crítica, 2005.

Reale, Giovanni et. Al. (1983) *Historia del pensamiento filosófico y científico*, 3 Vol. Barcelona:Herder, 1995.

Diccionari

Ferrater Mora, Josep, (1979), *Diccionario de filosofía*, Madrid: Alianza, 1990.

